

Utfallsrapport VB 2016 Stockholms Hamn

Innehållsförteckning

Sammanfattande kommentar	3
1. Ett Stockholm som håller samman	9
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	9
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	12
Bolagsspecifika inriktningar	12
2. Ett klimatsmart Stockholm	13
2.1 Energianvändningen är hållbar	13
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade.....	13
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	14
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	14
2.5 Stockholms miljö är giftfri.....	14
Bolagsspecifika inriktningar	15
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	15
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	15
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	16
Bolagsspecifika inriktningar	17
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	17
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	17
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	18
Bolagsspecifika inriktningar	18
Individbaserade indikatorer	19

Sammanfattande kommentar

Hamnens VD-kommentarer årsbokslut 2016

A: Sammanfattning av genomförandet av kommunfullmäktiges inriktningsmål

Stockholms Hamnars vision är att vara Östersjöns ledande hamn – en affärsfrämjande och välkomnande partner med hållbarhet i fokus. Verksamheten är uppdelad i två områden; hamnverksamhet och fastighetsförvaltning. Uppdraget är att leverera effektiv hamnkapacitet och attraktiv fastighetsförvaltning till nöjda och hållbara kunder.

Hamnverksamheten har två inriktningar:

- varuförsörjningen i Stockholmsregionen ska fungera på ett effektivt och hållbart sätt. Det kännetecknas av hög kapacitet och intermodalitet.
- besöksnäringen i Stockholmsregionen ska stärkas och hålla hög klass på ett hållbart sätt. Alla besökare känner sig välkomna och trygga vid terminaler och kajer.

För 2016 åkte närmare 12 miljoner passagerare med färjorna och internationella kryssningsfartyg samt fyra miljoner passagerare för hamn- och skärgårdstrafiken. Den största delen av passagerarna reser med färjorna och de spenderar fem miljarder kronor när de vistas i Stockholm, ger upphov till 4 100 årsarbeten och fyller sju hotell varje dygn, året runt.

Stockholms Hamnar är Sveriges fjärde största godshamn med cirka 9 miljoner ton gods. Godset kommer med färjetrafiken (roro), med containertrafiken samt en del med bulkfartyg som fraktar till exempel flis eller grus. Containertrafiken slog rekord under 2016 – all-time-high med 54 000 TEUS.

Fastighetsverksamheten har inriktningen att vara en professionell hyresvärd som utvecklar och förvaltar unika, hamnära och hållbara fastigheter. Genom innovativa lösningar ges kunderna förutsättningar att agera hållbart. Fastighetsverksamheten förvaltar totalt 200 000 kvm lokalyta och 1 140 000 kvm mark samt står för en tredjedel av Stockholms Hamnars intäkter.

Som ett stöd till kärnverksamheten arbetar Stockholms Hamnar systematiskt med bland annat HR-, arbetsmiljö-, säkerhets-, upphandlings-, kvalitets- och miljöfrågor. Under 2016 har de sociala frågorna fokuserats på den CSR-strategi som företaget tagit fram. Inom miljöfrågorna har samarbete varit framträdande, ett avtal om gemensamt förhållningssätt kring elanslutning i hamnarna runt Östersjön har slutits.

De stora utvecklingsprojekten Värtapiren och Kapellskärs Hamn avslutades och togs i drift under 2016. För projektet Stockholm Norvik kom den 26 april ett slutligt besked i tillståndsprocessen. Hamnen började byggas under hösten och första spadtaget skedde den 16 september. Hamnens arbete med att underhålla innerstadskajerna och Hammarbyslussen fortsätter. För 2016 har Stockholms Hamnar utgifter på 48 Mkr för upprustningen.

B: Sammanfattning av marknadsläge och verksamhetsförändringar

Sjöfarten

Som en följd av en ökad osäkerhet i världsekonomin skrev IMF i början av 2016 ner sin prognos för den globala tillväxten. Bidragande orsaker till den ökade osäkerheten är Storbritanniens utträde ur EU, omställningen i Kinas ekonomi från extremt exportberoende till konsumtionsdriven, terrorism, flyktingströmmar, den politiska/ekonomiska konflikten Ryssland samt volatilt oljepris.

I närområdet kan vi dock glädjas åt en fortsatt stark svensk ekonomi där tillväxten enligt Konjunkturinstitutet ligger på drygt tre procent 2016. Den goda tillväxten i svensk ekonomi kommer bl.a. från en fortsatt stark inhemsk efterfrågan, en stark byggsektor och en svag krona

som gynnar exporten.

Vår största marknad Finland, som relativt länge haft en svag konjunktur, utvecklas nu något mer positivt. Tillväxten är strax under en procent. Rysk ekonomi är fortsatt svag som en följd av det låga oljepriset och handelskonflikten. Tillväxten i Polen är fortsatt stark, men hotas av ökad osäkerhet bland investerare som en följd av den nya regeringens ändrade politik. Estland och Lettland visar en fortsatt stark tillväxt.

För 2016 är totala antalet passagerare något högre än både förra året och i förhållande till budget. Det innebär att passagerarantalet fortsätter ligga på en historiskt hög nivå.

Godsvolymererna i Stockholms Hamnar fortsätter att öka. Det är en ökning med dryg fem procent mot förra året. Även jämfört med budget är det en betydande ökning. Det sker även en förflyttning, av främst färjagodset från Stockholm till Kapellskär och Nynäshamn. I Stockholm ökar containervolymererna till nya rekordnivån på cirka 54 000 containers. I övrigt ökar leveranserna av flis till nya värmekraftverket i Hjorthagen. Under slutet av 2016 sattes ytterligare ett fartyg satts in mellan Stockholm och Riga, vilket ökade både gods- och passagerarvolymererna på linjen.

Fastigheter

Stockholms lokalmarknad

Det starka läget på lokalhyresmarknaden i Stockholm har bestått under året. Det är till stor del beroende på den fortsatt sjunkande vakansgraden och den ökade sysselsättningsgraden. Hamnens fastigheter finns dessutom i attraktiva områden. Vid årsskiftet är vakansgraden i Hamnens fastighetsbestånd drygt två procent.

Hyres- och arrendeintäkter

Intäkterna inom verksamhetsområdet Fastighet fortsätter att öka. För helåret 2016 är det en ökning på drygt fem Mkr jämfört med föregående år (plus två procent). Det är cirka sju Mkr bättre än budget. Förändringen beror primärt på ej budgeterade intäkter i nya Värtaterminalen och nya arrendeintäkter.

I fastighetsbeståndet fortsätter underhållsarbetet i enlighet med underhållsplanen. Under året ökade utgifterna något. Det är bland annat för förbättrat skalskydd och hyresgäst Anpassningar i magasin 6 i Frihamnen.

Under sommaren har den nya Värtaterminalen tagits i bruk. Det har inneburit en del engångskostnader samt ökade drift- och avskrivningskostnader. Det gör att resultatet för Fastighetssegmentet minskar trots högre omsättning.

C: Analys av ekonomisk utveckling och verksamhetsförändringarÅrsbokslut

Ekonomisk översikt

Koncernen – utfall 2016

Rörelsens intäkter

Koncernen Stockholms Hamnars omsättning under året uppgick till 797 Mkr, rensat för jämförelsestörande poster är det 778 Mkr, se texten under resultat efter finansnetto.

Omsättningen i den ordinarie verksamheten ökade med 50 Mkr jämfört med föregående år (728 Mkr). Det beror på ökade volymer inom alla Hamnens områden. Det är både ökade passagerar- och godsvolymer. Även intäkterna inom resultatområdet Fastighet ökar tack vare några nya avtal, primärt kopplade till den nya Värtaterminalen.

Rörelsens kostnader

Rörelsens kostnader 2016 uppgick till 650 Mkr (586 Mkr). Det är också högre än den budgeterade kostnadstotalen på 597 Mkr. Som en övergripande förklaring till de ökade kostnaderna, jmf med budget, så beror de på ökade volymer och att Värtaterminalen och den utbyggda hamnen i Kapellskär tagits i bruk ett halvår tidigare än budgeterat. Störst påverkan har det på avskrivningarna som är 17 Mkr högre än budget.

Personalkostnaderna är elva Mkr över budget och där tre Mkr beror på ett obudgeterat pensionsåtagande. I övrigt är ökningen relaterad till rekordvolymerna och driftsättningen av de nya anläggningarna.

I ökningen av driftkostnaderna finns fem Mkr i avsättning för nedmonteringen av containerkranarna mm. Några kostnadsposter sticker ut och är värda att nämna. Det är två Mkr högre snöröjningskostnader och fem Mkr högre el- och fjärrvärmekostnader, dessutom är tre Mkr kopplat till IT-licenskostnader som inte var budgeterade. En del av de ökade driftkostnaderna är kostnader som faktureras vidare på kunder och hyresgäster. De syns i form av högre serviceintäkter.

Resultat efter finansnetto

Resultat efter finansnetto uppgår för helåret till 112 Mkr (105 Mkr). Rensat för jämförelsestörande poster (se förklaring nedan) på 14 Mkr är resultatet strax under 100 Mkr. Skillnaden mot budget beror därmed till största del på lägre finansiella kostnader. Upplåningen är 378 Mkr lägre än budget.

I rörelseresultatet ingår ett positivt resultat på 14 Mkr som är en samlad ekonomisk bedömning av containerverksamheten. I och med att bygget av Stockholm Norvik Hamn startat är det klart att containerverksamheten kan flytta från Stockholm. Först nu går det därför att överblicka den ekonomiska konsekvensen. Den samlade bedömningen är att kostnaderna är lägre än tidigare bedömningar. En upplupen ersättning från HPS (Hutchison Ports Sweden) för det arbete som Stockholms Hamnars personal utför i containerhamnen är dessutom högre än tidigare beräkningar.

Projekt och investeringar

De totala bruttoinvesteringarna i byggnader, anläggningar och inventarier uppgick under året till 948 Mkr. Budgeten för helåret är 1 304 Mkr. De största investeringsutgifterna finns i Värtapiren, utvecklingsprojekt Kapellskärs Hamn, Stockholm Norvik Hamn och Seawalk i Nynäshamn.

Finansiering och kassaflöde

Nettoupplåningen uppgick per 31 december 2016 till 2 778 Mkr, att jämföra med ingående balans vid årets början om 2 349 Mkr. Det är en ökning med 429 Mkr sedan årsskiftet. För helåret ligger budgeten på en upplåning om 3 152 Mkr. Den genomsnittliga räntan på den totala skuldportföljen uppgick till cirka 1,4 procent för perioden vilket kan jämföras med två procent 2015.

Personal

Medelantalet anställda (endast månadsanställda, inkl sjukskrivna och tjänstlediga) i koncernen uppgick under året till 166 (155).

D. Stora Projekt och Investeringar

Genomförandeprojekt över 300 mnkr (Genomförandebeslut)

Investeringar

Stockholms Hamnar genomför ett antal omfattande projekt för att möta regionens behov av

effektiv hamnkapacitet i ett långt perspektiv. För 2016 medförde det investeringar i byggnader, anläggningar och inventarier på 948 Mkr. Av det totala investeringsbeloppet avser 742 Mkr de tre stora utvecklingsprojekten och de övriga anläggnings- och fastighetsprojekt summerar till 206 Mkr.

Hamn- och stadsutveckling i Värtahamnen

Ombyggnaden av hamnen möjliggör stadsutvecklingen i Valparaiso och södra Värtahamnen inom norra Djurgårdsstaden. Utbyggt område är 85 000 kvm. Den nya hamnen har fem kajlägen och totalt 1 200 meter kaj. Hamnytan blir totalt 131 000 kvm, vilket är en lika stor yta som hamnen har i Värtan idag. Projektet slutfördes under 2016 och piren är nu i full drift. Projektet slutfördes enligt tidplanen och slutkostnadsprognosen på 2 973 Mkr minus 125 Mkr i EU-bidrag innebär det ett budgetöverdrag på mindre än 1 procent, 28 Mkr.

Stockholm Norvik Hamn

Arbetet med att utvidga hamnen i Nynäshamn med Stockholm Norvik Hamn kan äntligen börja på allvar. Hamnen planeras som containerhamn och rorohamn. Den exploaterade ytan är 44 ha med en kajlängd på cirka 1 400 meter. Maxdjupet vid containerkajerna ligger på 16,5 meter. För projektet kom ett glädjande besked 26 april. Högsta domstolen gav ett positivt besked genom att inte lämna prövningstillstånd. Därmed är bygget av hamnen igång. Per 31 december 2016 är totalt 482 Mkr upparbetat.

Kapellskär

I Kapellskärs Hamn pågår en modernisering av hamnen, vilket innefattar bland annat bygget av en ny pir med två nya färjelägen. Syftet med moderniseringen är att möta marknadens behov samt få en säkrare, effektivare och mer miljöanpassad hamn med bättre arbetsmiljö. De nya färjelägena kommer att kunna ta emot upp till cirka 200 meter långa fartyg. Dessutom muddras hela hamnen för större och mer djupgående båtar. Under 2016 slutfördes projektet och verksamheten bedrivs nu enligt beräkningarna. Projektets slutkostnadsprognos på 820 Mkr ligger inom budgetramen.

Nynäshamn

I Nynäshamns Hamn fortsätter arbetet med att förbättra för passagerarna. Lagom till att kryssningssäsongen började färdigställdes den rörliga gångbryggan för kryssningsresenärerna. Den är unik i sitt slag och har mottagits mycket väl. Under säsongen har ca 15 fartyg anlöpt gångbryggan. Vidare har en ny passagerargång vid Gotlandsläget byggts och anläggning för elanslutning har uppförts vid kajen där Polferries fartyg Wavel ligger.

E. Särskilda uppdrag och fokusområden kopplat till Stockholms stads inriktningsmål

1. Ett Stockholm som håller samman

Stockholms Hamnar upplåter inte bostäder men bidrar till bostadsbyggande genom att Värtapiren tas i drift och Stockholm Norvik Hamn byggs i Nynäshamn. I och med dessa projekt samt nedläggningen av energihamnen Loudden kommer mark att tillgängliggöras för bostadsbyggande av närmare 8 000 lägenheter

1. Ett klimatsmart Stockholm

Minska energiförbrukningen, genomföra energieffektiviseringar, minska utsläpp och sänka långsiktiga kostnader Stockholms Hamnar arbetar sedan många år aktivt med miljöfrågor. En del i detta är ISO-certifieringen enligt miljöstandard 14001:2004. En stor del av miljöarbetet utgår från miljöaspektslistan som visar företagets huvudsakliga miljöpåverkan.

Miljöaspektslistan styr sedan vilka miljömål som blir viktigast. I slutet av 2015 kom den nya miljöstandard ISO 14001:2015. En GAP-analys är beställd för att se vilka förändringar den

nya standarden innebär för styrningen av Stockholms Hamnars miljöarbete.

Minskning av energianvändning är ett viktigt mål; för Stockholms Hamnar ska energianvändningen minska med 50 procent från 2005 till 2025. För helåret 2016 är det dock en ökning av energianvändningen med 11 procent, jämfört med 2015. Verksamhetselen och drivmedelsförbrukningen främst beroende på de ökade passagerar- och godsvolymerna. Fjärrvärmeanvändningen har ökat till följd av att den nya Värtaterminalen tagits i drift. Truckarna som står för mer än 60 procent av Stockholms Hamnars direkta koldioxidutsläpp. Det är i Nynäshamn och Kapellskär som det är en drivmedelsökning. Glädjande att notera att trots att det under året har varit containerekord är det fortsatt minskning av drivmedelsanvändningen för containertruckarna i Stockholm. För 2016 var drivmedelsanvändningen i liter per lyft 4,5 att jämföra med 5,0 för år 2015. Det är en minskning med tio procent. Det har varit ett jämnare godsflöde över veckan, dvs. fler fartyg med mindre gods per gång. Möjligheten till en effektivare hantering ökar då.

Stockholms Hamnar köper in el till både egen förbrukning och för hyresgäster. För att bland annat tydliggöra vem som använder vilken el har eldebiteringsprojektet startas. Det underlättar på enklare sätt avläsning för varje hyresgästs, fartygs och skutägares eldebitering. Det är också ett led i att förtydliga för samtliga kunder deras elförbrukning vilket i förlängningen verkar för en minskad elförbrukning. Kopplingen mot verksamhetssystemen Portit och Landlord är klar och vid övergången till SUNE driftsattes projektet slutligen under oktober och november i år.

Arbetet fortlöper med insamling av matavfall. Både bland hyresgäster och i den egna verksamheten ökar insamlingen och bland hyresgästerna i Frihamnen är det helt infört. I den genomlysning som skett av den totala avfallshanteringen behöver ytterligare arbete ske med källsorterat avfall från kryssningsfartygen. Försöket med skärgårdstrafiken är avslutat och omtag sker till nästa säsong.

Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår är ett prioriterat område. Miljöenheten arbetar nära både upphandlingsenheten och projektledare inom både teknik och fastigheter för att tidigt vara involverade i upphandlingarna. Arbetet med detta fortsätter, främst för att få till ett systematiskt kravställande. Samarbetet med SundaHus fortsätter och implementeras i främst fastighetsprojekt men även inom teknik och anläggningar och i vissa ramavtalsupphandlingar. En jämförelse mellan SundaHus och Byggvarubedömningen pågår för närvarande. Stockholms Hamnar kommer också vara pilotbolag för Stockholms stads bolag gällande det kemikaliehanteringssystem som införs under hösten. Under 2016 kommer uppföljningen av ställda kvalitets- och miljökrav i ramavtal och projekt att bli mer systematisk.

Arbetet med att rederierna tecknar avtal med de nya miljörabattförutsättningarna fortsätter. Bolaget arbetar också, i såväl nationella som internationella nätverk. Den 9 september 2016 signerade Stockholms Hamnar, Tallinns Hamn, Helsingfors Hamn och Åbo Hamn en överenskommelse i vilken de formulerat ett gemensamt förhållningssätt till el-anslutning av fartyg. Det övergripande målet är att bidra till att minska de negativa effekterna på miljön.

Inom verksamhetsområdet Fastighet pågår aktiviteter för att öka vår andel av förnybar energi. Hamnen stoppade tillfälligt ytterligare utbyggnad av solcellsanläggningar under 2016. Nya besked har nu kommit avseende energiskatten och bolaget planerar återigen för nyinvesteringar i ytterligare solcellsanläggningar. I dagsläget finns solcellsanläggningar i Stockholm, Nynäshamn och Kapellskär vilket innebär en årlig produktion motsvarande 434 MWh. Andelen bergvärmepumpsanläggningar utökas genom installation av två bergvärmepumpar i Masthamnen. Arbetet slutförs under våren 2017.

1. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Unga erbjuds jobb, utbildning eller praktik

Totalt har 57 ungdomar erbjudits anställning denna sommar. Ungdomarna är boende i både Stockholms kommun samt andra kommuner i länet. I takt med att Hamnens arbetsmiljö- och säkerhetsarbete har utvecklats och förstärkts har ännu fler av de ”enkla” jobben i Hamnen försvunnit. Det ställs allt större krav på högre kompetens och mognad. Förtöjningsuppdragen, som är ett mer riskfyllt arbete, har även denna sommar ökat. För sommarpersonalen måste man i Hammarbyslussen även behärska förtöjning av fartyg. Detta sammantaget innebär att endast ett fåtal av de ungdomar som erbjudits jobb är under 20 år.

Via Jobbtorget erbjuder Hamnen visstidsanställning för aspiranter. Under nästan hela 2016 har en person haft en visstidsanställning.

1. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla

Hamnens arbete med upprustning av stadens kajer (48 Mkr i år) innefattar att göra dem mer tillgängliga. Den nya terminalbyggnaden på Värtapiren kommer att erbjuda, inte bara resenärerna utan även Stockholmsborna tillgång till en del av hamnområdet. Inom fastighetsavdelningen har en tillgänglighetsinventering och utbildning skett i tillgänglighetsfrågor. Under 2016 har hinder i fastigheterna som enkelt kunna rättats åtgärdats. Till exempel har kontrastmarkeringar i publika lokaler utökats.

Hamnen är deltagare i Funktionshinderrådet. Plan för funktionshinderfrågor tas fram varje år.

Staden ska vara en bra arbetsgivare genom bra anställningsvillkor Stockholms Hamnar har sedan många år bra anställningsvillkor; vi satsar mycket på kompetensutveckling och hälsofrågor, flexibla arbetstider beroende på uppdrag samt ett gediget arbetsmiljö- och säkerhetsarbete i produktionen.

Stockholms Hamnar har sedan tre år tillbaka arbetat med att få hållbarhet integrerat i affärsplanering och uppföljning. I detta arbete är det sociala ansvaret en viktig del och några ambitiösa mål berör hur Hamnen vill vara som arbetsgivare.

Från lönekartläggningen som presenterades i början av 2016 bekräftades att det inte är någon löneskillnad mellan män och kvinnor i Stockholms Hamnar.

Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

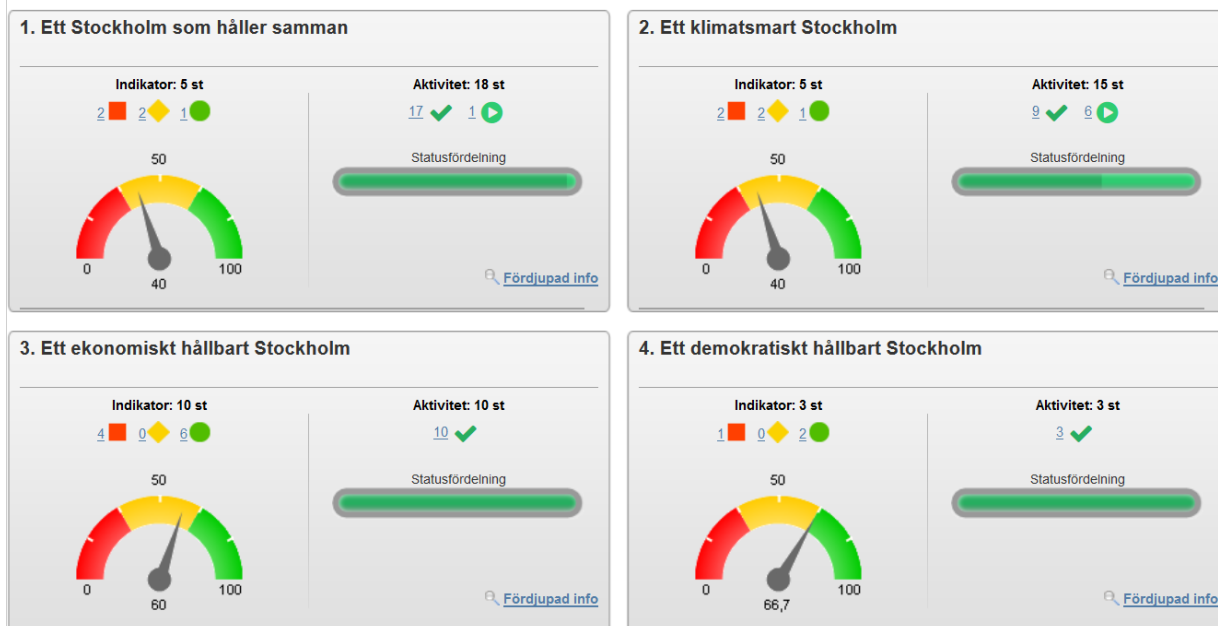
Under 2015 genomfördes workshops om Stockholms Hamnars etiska riktlinjer. Riktlinjerna beskriver vår företagskultur – vårt löfte till varandra och vår omvärld om hur vi beter oss och agerar i olika situationer. Det kan handla om korrupktion, hur vi uppträder när vi representerar Hamnen på tjänsteresa, hur vi är mot varandra som kollegor, frågor som är allas ansvar m m. De etiska riktlinjerna beslutades i Stockholms Hamnars ledningsgrupp den 12 september.

En del i detta är också att medarbetare behandlas lika och har jämställda rättigheter. Detta säkerställer vi i våra rutiner och riktlinjer att våra medarbetare har jämställda rättigheter och inte är diskriminerade. Jämställdhets- och mångfaldsplan 2016-2018 beslutades i Stockholms Hamnars bolagsstyrelse den 9 mars 2016.

För Hamnen är samhällsengagemanget viktigt. Ett av våra mål är att vi har kompetenta medarbetare. Detta innebär bland annat till att människor i utanförskap kommer in i arbetsgemenskap. Detta gör vi genom samarbeten som stärker samt stödjer staden/regionen att arbeta med integration och mångfald. Det uppnår vi bl a genom att vid affärs- och verksamhetsplaneringen analysera vilken kompetens som behövs uppgraderas för att nå önskade mål & aktiviteter. Vi vidgar våra vyer i rekryteringsärenden och rekryterar brett från samtliga samhällsgrupper. I samtliga rekryteringar tar vi hänsyn till dessa aspekter och

jämställdhet- och mångfaldskommittén har som mål att fokusera på mer än endast könsfrågor. Frågor kring genus- och eller antirasistiskt perspektiv tas upp i genomförda riskbedömningar. I medarbetarenkäten tas frågan upp om kränkande särbehandling.

KF:s inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk och sårbarhetsanalys (RSA)	91 %	75 %	Genomföra RSA:n och utkomsten av revisionen (*)
<p>Analys</p> <p>Del 1 – Förenklad RSA En identifierad åtgärd i år. Informationssäkerhet, att vi ska påbörja arbetet med att bedriva ett fullgott informationssäkerhetsarbete. Skulle inte vara klart under 2016. Status pågår. 100%</p> <p>Del 2 – Identifierade risker Totalt sett inklusive tidigare års kvarliggande åtgärder så har vi 10 aktiva åtgärder som ligger i listan. Fyra av dessa pågår kontinuerligt och har inget slutdatum. Tre stycken ligger som förslag där alla har utretts i någon grad men ingen har lett till någon konkret åtgärd i dagsläget. Tre åtgärder kvar där två är klara och den sista pågår men tidsplanen är att den blir klar under våren. 9/10=90%</p> <p>Del 3 – Fördjupad RSA Ledde inte till några ytterligare åtgärder. Vi har 10/11 klara och därmed 91% uppfyllnadsgrad.</p>			

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Aktivt erbjuda tillsynsmyndigheters möjlighet till närvaro vid anläggningarna

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✓ Nära samarbete med Tull, Polis och Kustbevakning (*)

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Bolaget samordnar och finansierar stadens fortsatta medverkan i ÅF Offshore Race.

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✓ Samordna och finansiera stadens medverkan i ÅF Offshore Race (*)

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Fortsätta arbetet med pågående projekt och fortsätta utvecklingen och leda upprustningen av stadens innerstadskajer med målsättning att de ska vara en del av den levande stadsmiljön

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
  Investering i Norvikudden, Mkr	254	370	✓ Avtal terminaloperatör Stockholm Norvik Hamn
Analys Äntligen finns ett miljötillstånd för Stockholm Norvik Hamn. Dock har den utdragna tillståndprocessen medfört försenad byggstart			✓ Genomföra UP Stockholm Norvik Hamn
  Investering i utveckling Kapellskär, Mkr	306	317	✓ Kapellskär - från projekt till drift
Analys Periodiseringsfel mellan åren. Slutkostnadsprognosen är på budget			✓ Nya kringtjänster Kapellskär
  Investering i Värtapiren, Mkr	182	260	✓ Värtahamnen - från projekt till drift
Analys Blev fel periodiserat mellan åren pga svår avräkning mot Exploatering			
  Underhåll av kajerna, Mkr	48,6	52	✓ Implementera rörlig gångbrygga i Nynäshamn
Analys Avvikelsen på helåret beror på att renoveringen på Söder Målarstrand blir billigare. Den kommer dessutom att skjutas i tiden. I samband med projekteringen har man kommit fram till en ny lösning.			✓ Projekt enligt budget för investeringar och underhåll på anläggningarna
	Underhåll konto 4605		
Aktivitet			Belopp
1300	Innerstadskajer		27 327

Indikator		Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
1304	Slussar		2 311	
1200	Kryssning		3 936	
Summa			33 574	
	Investeringar konto 1182			
Dim 5				
2040-2048			11 506	
2060-2068			3 564	
Summa			15 070	
TOTALT			48 644	
				✓ Utveckla avfallshanteringen längs innerstadskajerna
				✓ Utveckling av Skeppsbron

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

I samråd med Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsen söka möjliga alternativ lokalisering för oljeverksamheten vid Louden.

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✓ Louden - arbeta med nedläggning och flytt av oljeverksamheten

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Säkerställa och utveckla goda förutsättningar för en klimatsmart och tillförlitlig varuförsäljning via sjöfarten till regionen

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✓ Projekt "Mappa" varuflöden

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Tillgängliggöra stadens kajer och implementera kajstrategin

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✓ Implementera kajstrategin övergripande i staden
			✓ Utveckling av Skeppsbron

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Utreda förutsättningarna för hur sjöfarten kan utvecklas vid Stadsgården och Masthamnen

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✓ Utveckling Masthamnen & Stadsgården

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Vara aktiva i utvecklingen av person- och kollektivtrafik på vatten

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✓ Kontinuerligt lyssna av och tillmötesgå behoven hos aktörerna i branschen, tex Trafikförvaltningen (*)

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Verka för stadens mål om ett ökat bostadsbyggande uppfylls samtidigt som den rörliga sjötrafiken värnas

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✓ Genomföra UP Stockholm Norvik Hamn
			✓ Värtahamnen - från projekt till drift

KF:s mål för verksamhetsområdet:

Bolagsspecifika inriktningar

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			! Destination Gotlands-avtalet
			✓ Gotlandsbåten

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
 Köpt energi (GWh)	35 GWh	33 GWh	✓ Fakturering av el i egen regi
Analys - Under året har nya Värtapiren och den utbyggda hamnen i Kapellskär tagits över. Det tillsammans med ovanligt stora gods- och passagerarvolymerna drar upp energiförbrukningen. Samtidigt sker arbetet med den nya hamnen i Nynäshamn. Under byggtiden förbrukas mycket "byggel" som drar upp den totala förbrukningen.			✓ Installation av två bergvärmepumpar
 Årlig energiproduktion baserad på solenergi (MWh)	434 MWh	350 MWh	✓ Installation solceller på tak

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Aktivt delta i arbetet med internationella miljööverenskommelser och standardiseringar

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✓ Kontinuerligt delta i konferenser och samarbeten kring miljö (*)

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
 Andel elbilar	13,8 %	14 %	✓ Bibehållande av de elbilar Hamnen har (*)
Analys Avrundningsproblematik som gör att vi får en diff på 0,2 % mot målet, diffen motsvarar 0,06 bil!			

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Arbeta för att alternativa bränslen ska tillhandahållas för fartyg

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			▶ Arbete med elanslutningar av innerstadstrafiken (*)
			▶ Bunkring i av LNG Nynäshamn (*)
			▶ Stimulans i hamnavgifter genom rabatter för LNG och lägre kväveutsläpp (*)

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Verka för kraftigt ökade möjligheter för järnvägstransporter från och till hamnarna

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
  Investering i industrispår	24	55	✓ Bibehållande och uppgradering av Värtabanan
Analys En större del av industrispåret upparbetades redan i slutet av 2015. Denna förskjutning i tid var inte med i budgeten. Det hela färdigställs under detta år. Total utgift 80 Mkr			
			▶ Arbete för en långsiktig järnvägsanslutning i Kapellskärs Hamn (*)
			✓ Genomföra UP Stockholm Norvik Hamn

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Beakta effekter av ett förändrat klimat

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✓ Implementering av energimätning i Citec

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Fortsätta arbetet med differentierade hamnavgifter som syftar till att minska utsläpp och buller samt åstadkomma en ansvarsfull avfallshantering

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			▶ Rätt hantering av farligt avfall säkerställs genom rutiner i miljöledningssystemet och miljökrav vid upphandlingar
			▶ Svart- & grävattenmottagning i Nynäshamn
			✓ Utveckla avfallshanteringen längs innerstadskajerna

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i	17,65 %	50 %	✓ Kontinuerligt utveckla upphandlingsprocessen (*)

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB)			
Analys En sammanställning för 2016: <ul style="list-style-type: none"> • 34 projekt JA (sundahus ska användas) • 25 projekt NEJ (ej relevant använda sundahus) • 15 projekt - ej något angivet • Av 34 "JA"-projekt finns 10 upplagda i SundaHus • 4 av dessa har inga produkter registrerade • 6 projekt har produkter registrerade Slutsats: endast 18% av de projekt som ska använda sundahus (suhu) har produkter registrerade.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

Bolagsspecifika inriktningar

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✓ Tillståndsprovningar, särskilt buller och elanslutningar

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
  Antal aspiranter som fått kommunala visstidsanställningar 	1 st	2 st	✓ Intensifierat arbete med Jobbtorget (*)
Analys Vi har en person visstidsanställning som kommer via Jobbtorget. Det fungerade väldigt bra och vi valde att förlänga hans anställning i stället för att ta in en ytterligare.			
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar 	0 st	0 st	
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	25	25 st	
  Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar	1	2 st	
Analys se svaret på indikatorn aspiranter som fått kommunala visstidsanställningar			
  Antal ungdomar som fått	6 st	50 st	

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
♀ sommarjobb i stadens regi			
Analys Totalt har 57 ungdomar upp till 25 år erbjudits anställning denna sommar. Ungdomarna är boende i både Stockholms kommun samt andra kommuner i länet. I takt med att Hamnens arbetsmiljö- och säkerhetsarbete har utvecklats och förstärkts har ännu fler av de "enkla" jobben i Hamnen försvunnit. Det ställs allt större krav på högre kompetens och mognad. Förtöjningsuppdragen, som är ett mer riskfyllt arbete, har även denna sommar ökat. För sommarpersonalen måste man i Hammarbyslussen även behärska förtöjning av fartyg. Detta sammantaget innebär att endast ett fåtal av de ungdomar som erbjudits jobb är under 20 år.			
			✓ Fokus sociala frågor

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
  Andel administrations- och indirekta kostnader	16 %	17 %	
			✓ Lönsamhetsprojektet

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Fortsätta arbetet med att utveckla och förädla bolagets fastigheter samt effektivisera driften av bolagets byggnader och anläggningar

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✓ Projekt enligt budget för investeringar och underhåll på anläggningarna
			✓ Projekt enligt budgeten för investeringar och underhåll i byggnaderna (*)
			✓ Skyltprogram - helhet: från A till Ö

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

God budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
  Avvikelse investeringsbudget	-27,08 %	1 300 mnkr	
Analys Avvikelsen beror på senareläggning av investeringarna i Norvik i och med en utdragen tillståndsprocess. Periodiseringarna mellan åren i de övriga stora projekten slår också en del.			

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✓ Lönsamhetsprojektet
			✓ SUNE-projektet inkl segmentsredovisning

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Godkänd resultatnivå

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
 Avkastning på totalt kapital	3,8	3,7	
 Resultat efter finansnetto(mnkr)	112	94	
 Rörelseresultat i % av omsättning	14	13	
			✓ Lönsamhetsprojektet

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Skapa goda förutsättningar för att kryssningstrafiken fortsatt ska kunna utvecklas och vara en del av tillväxten för regionen tillsammans med Stockholm Business Region bidra till besöksnäringen

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✓ Implementera rörlig gångbrygga i Nynäshamn
			✓ Kartlägga framgångsfaktorer från kryssningssäsongen 2015

KF:s mål för verksamhetsområdet:

Bolagsspecifika inriktningar

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✓ Affärsplanearbetet

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
  Aktivt Medskapandeindex		83	
 			
  Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin		100 %	

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
 arbetsplats			
  Index Bra arbetsgivare		75	
			
  Index Psykosocial arbetsmiljö		75	
			
  Medelantal anställda	166 st	156 st	
Analys Obs, genomsnittliga antalet månadsanställda, inkl sjukskrivna och tjänstlediga Ökade volymer och två nya hamnanläggningar som driftsatts under året drar upp antalet anställda.			
  Sjukfrånvaro	3,6 %	4 %	
			
Analys Återkommer med uppdelning efter kön			
			✓ Fokus sociala frågor

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
  Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	88,46 %	100 %	✓ Kontinuerligt utveckla upphandlingsprocessen (*)
Analys Vi har under året inte riktigt nått upp till 100 % miljökrav. det är ca 6 upphandlingar där vi inte gjort det. Några av de upphandlingar där vi inte ställt miljökrav är: - inköp arbetskläder och arbetsskor samt skötsel av rulltrappor och grönområden. Orsaken beror på tillfälligt dåliga rutiner.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

Bolagsspecifika inriktningar

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✓ Möten med Stockholms stads förvaltningar
			✓ Nytt verktyg för intranät, dokumenthanterings- & ledningssystem
			✓ Politikerträffar med

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			kommunfullmäktiges grupper

Individbaserade indikatorer

Indikator	Periodens utfall	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall män/ pojkar
 Antal aspiranter som fått kommunala visstidsanställningar 	1 st	0 st	1 st
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar 	0 st	0 st	0 st
 Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi 	6 st	0 st	6 st
 Aktivt Medskapandeindex 			
 Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats 			
 Index Bra arbetsgivare 			
 Index Psykosocial arbetsmiljö 			
 Sjukfrånvaro 	3,6 %	1,9 %	4,1 %